

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Juni 2024 –

Innehållsförteckning

DEL 1

Vision och grundsyn

Beskrivning av verksamheten

Medverkande i framtagandet av planen

Planens giltighetstid

Förankring av planen

Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna

DEL 3

Kartläggning av nuläget

Delaktighet och inflytande/ Barnrättsombud

Främjande och förebyggande arbete

Åtgärdande arbete och ärendegång

DEL 4

Kontaktuppgifter Elevhälsoteamet GY

DEL 1

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Elever, vårdnadshavare och personal får kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen revideras årligen.

Vision och grundsyn

På De Geergymnasiet ska alla elever och all personal känna sig trygga och ha lika rättigheter, oavsett kön, könsidentitet eller könsöverskridande uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Vårt mål är nolltolerans mot all form av mobbning, kränkande kommentarer, rasistiska yttringar och våld.

Beskrivning av verksamheten

På De Geergymnasiet, som bedrivit undervisning i mer än 150 år, går idag drygt 700 elever. De Geergymnasiet erbjuder tre högskoleförberedande program: Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) med samhäll-, beteende- resp medier och journalistik-inriktningen, Estetiska programmet (ES) med fem inriktningar inom musik, dans, teater, bild och media samt Humanistiska programmet (HU). Vi bedriver spetsutbildning inom musik samt Niu, dvs nationell idrottsutbildning i fotboll. Hotell- och turismprogrammet Event och Resor (HT) är vårt enda yrkesprogram, där vi har ett stort nätverk av APL-platser, även utomlands. Inom den Anpassade Gymnasieskolan finns såväl det nationella programmet Estetiska verksamheter (EST) som det individuella programmet.

Medverkande i framtagandet av planen

Kuratorerna Tarja Eriksson och Malin Ljungdahl, skyddsombud Ida Lindh, lärare Eva Lindahl samt rektor Kerstin Sanner.

Planens giltighetstid

Juni 2024 – juni 2025

Förankring av planen

Alla elever, vårdnadshavare och skolpersonal ska ha kännedom om hur vi arbetar för att upptäcka om elever utsätts för diskriminering och kränkande behandling samt de rutiner som finns kring detta. Det är ett led i vårt årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Syftet är att planen mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument i verksamheten. Planen presenteras på de Geergymnasiets hemsida och

informerar om i samtliga klasser vid läsårsstart. Ytterligare en genomgång i januari i form av en powerpointpresentation är att rekommendera.

Definitioner av centrala begrepp

Med:

likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna.

kön menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

könsöverskridande identitet eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

funktionshinder menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födsel, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

sexuell läggning menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

religion eller annan trosuppfattning avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

ålder menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

trakasserier menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

elev avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling"

DEL 2

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Ett övergripande förebyggande arbete kring alla diskrimineringsgrunder sker i den återkommande satsningen "Kuben #degeerforrattvisa" via Raoul Wallenberg Academy där främst eleverna arbetar med Rätten till heder och anseende, artikel nr 12. Arbetet gestaltas i en kub som placeras väl synlig i skolans ljusgård. Kubprogrammet behandlar de 30 artiklar som finns i FNs allmänna deklARATION om de mänskliga rättigheterna.

Läsåret 23/24 har varit De Geergymnasiets sjunde år i KUB-programmet. För att ge Samhällsvetenskapliga programmet en tydligare profil och något att rama in undervisningen med ansökte vi 2017 om att få vara en del av RWAs KUB-program. Det är främst lärare i samhällskunskap och historia som aktivt brukar arbeta med frågor som rör civilkurage och mänskliga rättigheter. I år har även svensklärare anslutit och bidragit med spännande teman.

I oktober hade vi kick-off med eleverna i årskurs 1 för att introducera dem i KUB-arbetet. Vi presenterade RWA, Raoul Wallenberg och hans arbete. Till vår hjälp hade vi även ordförande i Raoul Wallenbergs Differencemakers Norrköping som genomförde en enklare variant av värderingsträdet tillsammans med alla 96 elever i årskurs 1.

Nedan följer en del exempel på teman inom ramen för KUB-programmet som har genomförts i undervisningen i olika klasser och årskurser. Somligt har redovisats i Kuben, annat har redovisats i den egna klassen i olika former.

- Historiskt betydelsefulla personer som bidragit till mänsklighetens bästa - personporträtt. Skriftlig presentation som omvandlades till muntlig presentation.
- Internationella organisationer som arbetar för uppfyllande av de globala målen och mänskliga rättigheter.
- Presentationer av de olika artiklarna i FNs Allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.
- Fördjupning om diskrimineringslagen och diskrimineringsgrunderna.
- Tematiskt arbete om heder, heders- och machokulturer som resulterat i noveller och argumenterande texter.
- Vad är mod och vad är civilkurage? Textbearbetning och muntliga presentationer.
- Folkmord i historien - med hjälp av Genocide Watch studerades vilka olika processer ett samhälle där folkmord ägt rum genomgått. Med Förintelsen som exempel studerades andra folkmord i historien.
- Rasismens historia - rasismens ursprung och olika rasismer i det moderna samhället.
- Svenska Afganistankommittén har varit på besök och föreläste om sitt arbete i Afghanistan och hur det har förändrats sedan talibanerna tagit makten igen.
- Demokratins tillstånd i världen - nedslag i hur demokratin går tillbaka i vissa delar av världen och vilka samband som finns mellan ekonomiska, sociala och politiska förutsättningar.

På De Geergymnasiet tillämpas ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.

Som läget är i världen just nu, är arbetet med mänskliga rättigheter, civilkurage och demokratifrågor viktigare än någonsin. Vi får aldrig sluta ge ungdomar förutsättningar att kämpa för och driva dessa frågor.

Några lärarröster:

Våra elever är allas elever. I min roll som lärare är jag ju inte bara lärare för de elever som jag har i undervisning; jag har även ansvar för att alla elever jag träffar på skolan inte kränker, mobbar eller faller elaka kommentarer till andra elever. Jag stannar alltid i korridoren om jag hör eller ser något som inte är okej, likaså i matsalen eller på väg in eller ut från skolan. Jag är inte rädd för att ta ett samtal med elever som säger nedsättande saker till eller om andra. Som mentor har jag extra ansvar och tar alltid ett snack med dem om någon annan personal hört eller sett något. Som kollega skulle jag inte heller dra mig för att säga till en annan kollega om hen säger eller gör något kränkande mot elever eller mot en annan kollega.

I min undervisning i svenska; En av många anledningar till att vi ska läsa litteratur är att vi ska få ta del av andras perspektiv och erfarenheter, att uppleva något vi inte själva varit med om och få förståelse för hur det känns. Jag försöker välja texter som eleverna både kan känna igen sig i, men också är normkritiska. Texter som inte alltid handlar om killar och tjejer som faller inom normerna, utan utmanar normsystemet. Texterna kan också synliggöra olika orättvisor, handla om andra kulturer än den svenska och/eller handla om olika etiska dilemman. En novell som Pälsten från 1898 kan leda till diskussioner om vad som ses som den manliga normen och vad som händer om man inte lever upp till den. Eller ett utdrag ur Jens Lapidus tecknade bok Gångkrig 145 från 2000-talet kan få igång diskussioner om de nutida manliga normerna. När vi läser litteraturhistoria försöker jag alltid lyfta mäns och kvinnors liv under olika tider. Vi läser bl a texter av kvinnor som vågade gå emot strömmen och ifrågasätta normer för hur kvinnor borde vara och vad de fick syssla med. Just nu pågår ett samarbete om jämställdhet i svenska och samhällskunskap. Samhällskunskapen fokuserar på nutid och i svenskan gör vi nedslag i olika epoker genom att läsa texter som handlar om synen på kvinnan och mannen. Vi jämför med dagens samhälle och normer för att se förändringar. Vi läser även artiklar som faller under temat. Andra teman är t ex Mod - om vad som är mod och texter om hur man kan visa mot genom att bland annat bryta mot normer. Eller ett traditionellt kärlekstema med texter som inte bara handlar om "pojke möter flicka", utan är normkritiska och från olika kulturer. När vi läser hela böcker försöker jag välja en bok som bjuder eleverna på varierande karaktärer, motiv och är från olika kulturer. I boken Björnstad får läsaren träffa människor i ett samhälle som både faller inom normen, men även är normbrytande. Här finns invandrapojken som blir ishockeystjärna, den tuffaste i laget som kommer ut som gay och våldtäkten som delar ett samhälle i två läger. I boken Stöld som jag just läst med Es22c får vi ta del av en annan kultur än den traditionellt svenska och även här finns människor som bryter mot normer: den samiska tjejen som vågar stå upp mot det starkt patriarkala samhället och den samiska killen som inte orkar leva upp till de förväntningar släkten har på honom.

I medieämnena jobbar vi en hel del med att se kritiskt på reklam. Vi kanske utbildar framtidens reklamare och har chans att få dem att tänka mer normkritiskt. Vi tittar på könsdiskriminerande reklam och reklam som på olika sätt diskriminerar. Vi gör "antireklam" för att tydliggöra hur skev reklambranschen är. Att sätta en man i en typisk kvinnlig "pose" får eleverna att inse hur vana vi är att se kvinnor och män på ett visst sätt. Vi arbetar även med etiska dilemman inom journalistik. I kursen ingår till exempel att ha kännedom om vad man får och inte får skriva/säga/publicera som journalist. I medieproduktion jobbar eleverna i produktionsgrupper. Vi lägger stor vikt vid att de ska lära sig samarbeta och ta hänsyn till varandra. I projekten uppmanar vi dem att alltid ha en "god ton"; ingen ska känna sig kränkt och eftersom deras produktioner ska ses av andra måste de ta hänsyn till andra människor.

I engelska 5 ingår t ex ett avsnitt om minoriteter där vi pratar om bl.a. kolonisering, förtryck och rasism i några länder där engelska används.

I naturkunskap 1b tar jag självklart upp det biologiska med tonvikt på hur man skyddar sig, olika könssjukdomar. Lagen om smittspridning (gäller även andra sjukdomar) och samtyckeslagen diskuteras.

Jag tar också upp olika sexuella läggningar och familjekonstellationer. Hur har utvecklingen varit under 1900-talet fram tills idag när det gäller hur tillåtande det har varit (sociala trycket). Vi gör olika värderingsövningar och för diskussioner som handlar om normer i samhället.

Lärarna arbetar med Framgångsrik undervisning och utmanande dialog för att pojkarna ska tycka att skolan är intressant, med det salutogena klassrummet och försöker minska stoffet för att motverka stress.

DEL 3

Kartläggning av nuläget

Våra skolsköterskor har hälsosamtal med alla elever i år 1. Eleverna i åk 2 genomför två olika enkäter, en om studierna och en annan om måendet (Om mig), vilket ger oss en bild av nuläget. Genom Kommunens Om mig -enkät vet vi att de som varken definierar sig flicka eller pojke mår allra sämst och behöver agera utifrån detta.

Varje vecka träffar rektor sitt Elevhälsoteam där såväl elever på individ- samt gruppnivå diskuteras utifrån behov. Elevärenden kommer dit via förälder, elev, lärare eller annan skolpersonal. Det kan handla om mående, grupperingar, attitydproblem eller utmaningar gällande trygghet och studiero. Lärararbetslagen träffas också veckovis för nulägeskartläggningar. Lagledarträffar med rektor är ytterligare ett forum för en trygg skolmiljö.

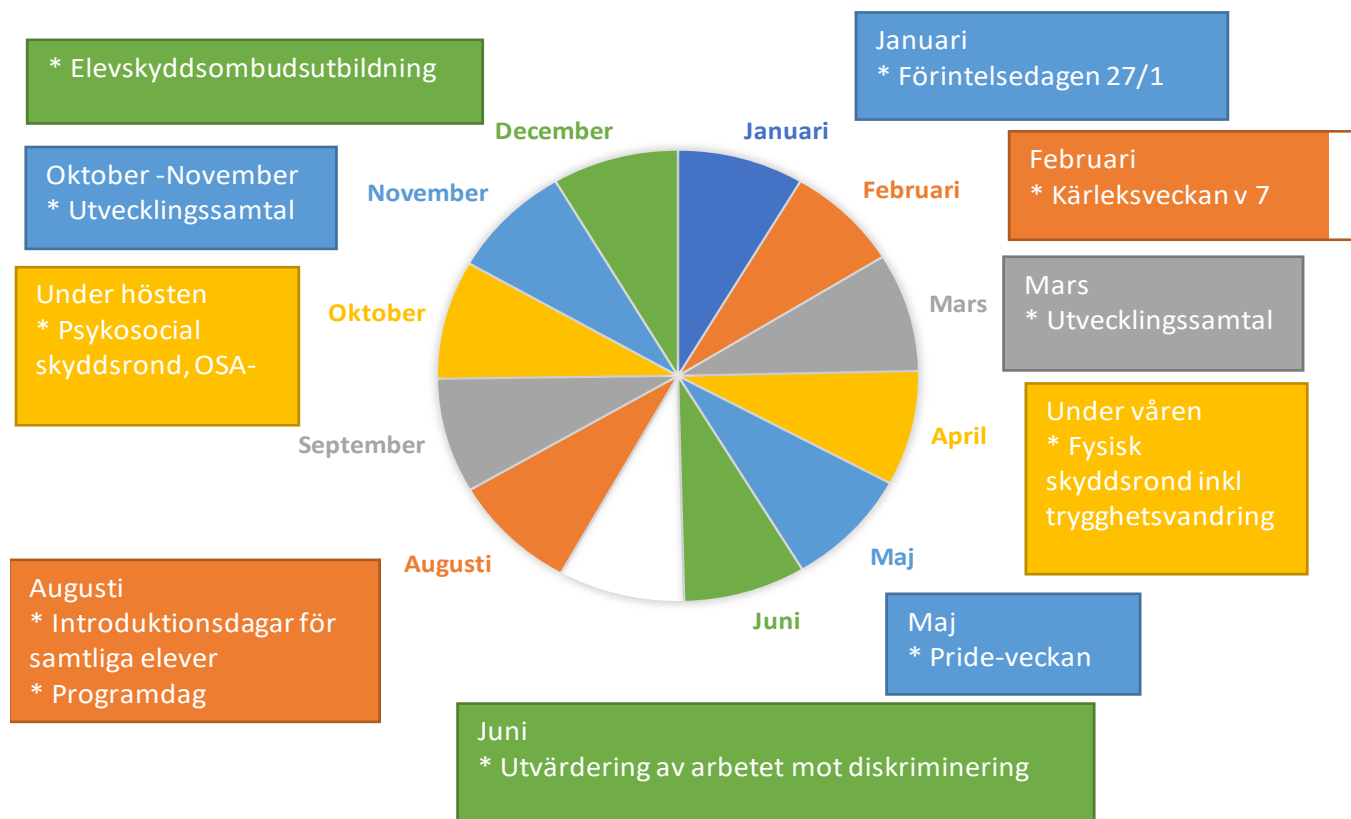
Delaktighet och inflytande / Barnrättsombud

Alla elever har en mentor som de själva och deras vårdnadshavare kan vända sig till när de tycker att skolan behöver ingripa för att till exempel förhindra kränkande behandling. Vid utvecklingssamtalet, en gång per termin, finns ett naturligt forum för att ta upp utmaningar och problem i skolsituationen.

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till barnrättsombudet i Norrköpings kommun: Hanna Martinsson, telefon 011-15 12 13, e-post: hanna.martinsson@norrkoping.se

Främjande och förebyggande arbete

Med främjande och förebyggande arbete åsyftar vi den typ av aktiviteter som sker återkommande i syfte att stärka vi-känslan och gemenskapen på skolan i stort såväl som inom klasserna. Även fortbildningsinsatser för personal ingår här. Vi skapar De Geer-anda.

UNDER ÅRET

- KUB-programmet - elever arbetar med alla diskrimineringsgrunderna utifrån FN:s deklaration om mänskliga rättigheter
- Normkritiskt förhållningssätt i all undervisning
- Samverkan mellan arbetslag och EHT
- Veckans fråga - aktuella teman kring diskriminering, livstil etc diskuteras med eleverna utanför undervisningstid
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Kartläggning via elevhälsans hälsosamtal

Åtgärdande arbete och ärendegång

All personal är ansvarig för att anmäla kränkningar. Länk till anmälan finns på Kommunens intranät under Utbildningskontoret/verksamhetsstöd/Stöd för att göra rätt/blanketter-utbildning/Kränkande behandling.

<https://journal.prorenata.se/contactform/norrkopings-k/krankningsanmalan/>

Anmälan går direkt in i journalföringssystemet Prorenata där rektorer och EHT-personal kan följa upp ärendet. Kränkningar på nätet hanteras på samma sätt som övriga kränkningar.

https://intranat.norrkoping.se/download/18.36788d46184fc5313da11c7e/1672221891039/UN-2022_14203-Rutin-Atgarder-mot-krankande-behandling-diskriminering-och-trakasserier.pdf

DEL 4

Elevhälsoteamet

Gymnasiechef, Rektor (HU) Petra Comstedt petra.comstedt@norrkoping.se

Rektor (SA, HT) Kerstin Sanner kerstin.sanner@norrkoping.se

Rektor (ES, AGy- est) Jörgen Strömberg jorgen.stromberg@norrkoping.se

Rektor (AGy) Cathrine Conrad cathrine.conrad@norrkoping.se

Skolsköterskor:

Paula Björk Nordqvist paula.nordqvist@norrkoping.se

Maria Järslö maria.jarlsjo@norrkoping.se

Kuratorer:

Malin Ljungdahl malin.ljungdahl@norrkoping.se

Tarja Eriksson tarja.eriksson@norrkoping.se

Studie- och yrkesvägledare:

Jari Dahl jari.dahl@norrkoping.se

Gabi Köppen gabi.koppen@norrkoping.se

Speciallärare:

Magnus Johansson magnus1.johansson@norrkoping.se

Annika Gewerths Larsson annika.gewerthslarsson@norrkoping.se

Christian Carlqvist christian.carlqvist@norrkoping.se

Christina Forsgren Svahn christina.forsgrensvahn@norrkoping.se